

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2015/774 HATÁROZATA**(2015. március 4.)****a közszektor eszközeinek másodlagos piacon történő megvásárlására irányuló programról
(EKB/2015/10)**

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 127. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 12.1. cikke második albekezdésére, a 3.1. cikke első francia bekezdésével és a 18.1. cikkével együttesen,

mivel:

- (1) A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 18.1. cikkével összhangban az Európai Központi Bank (EKB) és azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek pénzneme az euro (a továbbiakban: NKB-k), műveleteket végezhetnek a pénzügyi piacokon többek között forgalomképes eszközök végleges eladása és vásárlása révén, a KBER céljai elérése érdekében.
- (2) 2014. szeptember 4-én a Kormányzótanács a harmadik fedezettkötvény-vásárlási program (CBPP3), valamint egy eszközfedezetű értékpapír-vásárlási program (ABSPP) kezdeményezéséről határozott. A 2014 szeptemberében bevezetett, célzott hosszabb távú refinanszírozási műveletek mellett ezen eszközvásárlási programok célja a monetáris politika transzmissziójának további előmozdítása, az euroövezet gazdaságának történő hitelezés megkönnyítése, a háztartások és cégek hitelfelvételi feltételeinek enyhítése és a hozzájárulás ahhoz, hogy az inflációs ráták visszatérjenek a 2 %-hoz közeli szintekhez, az EKB-nak az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges céljával összhangban.
- (3) 2015. január 22-én a Kormányzótanács úgy határozott, hogy az eszközvásárlásokat ki kell bővíteni oly módon, hogy a közszektor eszközeinek másodlagos piacokon történő megvásárlására irányuló programot (a továbbiakban: PSPP) is tartalmazzanak. A PSPP alapján az NKB-k az EKB tőkejegyzési kulcsában fennálló részese-désüket tükröző arányban, valamint az EKB az elfogadható partnerektől véglegesen elfogadható forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat vásárolhatnak a másodlagos piacokon. E döntés az egységes monetáris politika részeként született, több olyan tényezőre tekintettel, amelyek lényegesen növelték az áralakulás középtávú kilátásaihoz kapcsolódó lefelé mutató kockázatot, veszélyeztetve ezzel az EKB árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges céljának elérését. E tényezők között szerepel az elfogadott monetáris politikai intézkedésekből eredő vártnál alacsonyabb monetáris élénkítés, a tényleges és a várt euroövezeti infláció legtöbb mutatójának – mind az infláció kiemelt értékeinek, mind pedig az infláció volatilis összetevőinek, mint az energia és az élelmiszerek, hatását nem tartalmazó értékeknek – történelmi mélypontok felé tartó tendenciája, és az olajárak jelentős csökkenéséből eredő bérmegeállítási és árképzési másodlagos hatások fokozott lehetősége.
- (4) A PSPP arányos intézkedést jelent az áralakulással kapcsolatos kilátásokra vonatkozó kockázatok enyhítésére, mivel tovább könnyíti a monetáris és pénzügyi feltételeket, többek között az euroövezeti nem pénzügyi vállalatok és háztartások hitelfelvételi feltételei szempontjából releváns feltételeket, ezáltal támogatva az összesített fogyasztást és a beruházási kiadásokat az euroövezetben, és végső soron hozzájárulva ahhoz, hogy az inflációs ráták középtávon visszaálljanak a 2 % alatti, de ahhoz közeli szintre. Egy olyan környezetben, ahol az EKB irányadó kamatlábai az alsó határon vannak és a magánszektorbeli eszközökre összpontosító programok mérhető, azonban nem elégséges teret biztosítottak az árstabilitás jelenlegi árfolyamcsökkenési kockázatának kezelésére, az eurorendszer monetáris politikai intézkedéseit ki kell egészíteni a PSPP-vel mint olyan eszközzel, amely magas transzmissziós potenciállal rendelkezik a reálgazdaság irányában. A PSPP jelentős vásárlási volumene a portfóliók ismételt kiegyensúlyozására irányuló hatásának köszönhetően hozzájárul majd a pénzügyi közvetítőknél a bankközi piacnak nyújtott likviditás és az euroövezet gazdaságának történő hitelezés növelése érdekében történő bevonásán alapuló monetáris politikai célkitűzés eléréséhez.
- (5) A PSPP számos biztosítékot tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy a tervezett vásárlások a PSPP céljaival arányosak legyenek, hogy a PSPP kialakítása során a kapcsolódó pénzügyi kockázatok megfelelően figyelembevétele kerültek, és hogy azokat kockázatkezeléssel korlátozni lehet majd. Az elfogadható forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok piaci zökkenőmentes működésének lehetővé tétele, továbbá a rendezett adósságátütemezések akadályozásának elkerülése érdekében küszöbértékek fognak vonatkozni ezen értékpapíroknak az eurorendszerbeli központi bankok által történő megvásárlására.

- (6) A PSPP teljes mértékben megfelel az eurorendszerbeli központi bankok Szerződésük alapján fennálló kötelezettségeinek, beleértve a monetáris finanszírozás tilalmát, és nem akadályozza az eurorendszernek a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban történő működését.
- (7) Ami a PSPP, az ABSPP és a CBPP3 méretét illeti, a havi vásárlások által együttesen a piacnak juttatott likviditás összege 60 milliárd eurót fog kitenni. A tervek szerint a vásárlásokat 2016. szeptember végéig, illetve mindenesetre addig folytatják majd, amíg a Kormányzótanács nem érzékeli az inflációs pálya olyan tartós korrekcióját, amely összhangban áll a középtávon 2 % alatti, de ahhoz közeli szintű inflációs ráták elérésére irányuló célkitűzéssel.
- (8) A PSPP eredményességének biztosítása érdekében az eurorendszer ezennel egyértelművé teszi, hogy az eurorendszer által a PSPP keretében esetlegesen megvásárolt forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tekintetében elfogadja a magánbefektetőket megilletővel azonos (*pari passu*) elbánást, összhangban az ilyen eszközökben foglalt feltételekkel.
- (9) A PSPP keretében az elfogadható forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak az eurorendszer által történő megvásárlását decentralizált módon kell végrehajtani, a piaci árképzéssel és a piacok működésével kapcsolatos megfontolások kellő figyelembevételével, továbbá azt az EKB-nak kell koordinálnia, biztosítva ezáltal az eurorendszer monetáris politikájának egységességét,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A PSPP létrehozása és hatálya

Az eurorendszer ezennel létrehozza a PSPP-t, amely alapján az eurorendszerbeli központi bankok meghatározott feltételek mellett a 3. cikk értelmében vett elfogadható forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat vásárolnak a 7. cikkben meghatározott elfogadható partnerektől a másodlagos piacokon.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „eurorendszerbeli központi bank”: az EKB és azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek pénzneme az euro (a továbbiakban: NKB-k);
2. „elismert ügynökség”: az eurorendszer által a PSPP céljára ilyenként besorolt szervezet;
3. „nemzetközi szervezet”: az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 118. cikkének értelmében vett szervezet, amelyet az eurorendszer a PSPP céljára ilyenként sorolt be;
4. „multilaterális fejlesztési bank”: az 575/2013/EU rendelet 117. cikkének (2) bekezdése értelmében vett szervezet, amelyet az eurorendszer a PSPP céljára ilyenként sorolt be;
5. „felülvizsgálat kedvező kimenetele”: a következő két határozat közül a későbbi: az Európai Stabilitási Mechanizmus Igazgatótanácsának határozata, illetve amennyiben a Nemzetközi Valutaalap társfinanszírozza a pénzügyi támogatási programot, a Nemzetközi Valutaalap ügyvezető igazgatóságának határozata a program keretében a következő kifizetés jóváhagyásáról, azzal, hogy mindkét határozat szükséges a PSPP keretében történő vásárlások folytatásához.

A 2–4. pontban említett szervezetek listája közzétételre kerül az EKB honlapján.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

3. cikk

A forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó elfogadhatósági feltételek

(1) Az ezen cikkben rögzített követelmények mellett az azon tagállamok, amelyek pénzneme az euro központi kormányzatai, az euroövezetben található elismert ügynökségek, az euroövezetben található nemzetközi szervezetek és az euroövezetben található multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott, euróban denominált forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elfogadhatónak minősülnek az eurorendszerbeli központi bankok által a PSPP keretében történő vásárlásra. Rendkívüli körülmények között, amikor a tervezett vásárlási összeget nem lehet elérni, a Kormányzótanács határozhat úgy, hogy az euroövezetben található más szervezetek által kibocsátott forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat vásárol a 4. cikkben rögzített feltételekkel összhangban.

(2) Annak érdekében, hogy a PSPP keretében történő vásárlás céljára elfogadhatónak minősüljenek, a forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak meg kell felelniük az EKB/2011/14 iránymutatás ⁽¹⁾ I. melléklete szerinti, az eurorendszer hitelműveletei céljára a forgalomképes eszközökre vonatkozó elfogadhatósági feltételeknek, a következő követelmények mellett:

- a) a forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátója vagy garanciavállalója az eurorendszer harmonizált hitelminősítő rendszerében legalább a 3-as hitelminőségi szintnek megfelelő, legalább egy, az eurorendszer hitelminősítő keretrendszerében elfogadott külső hitelminősítő intézet (External Credit Assessment Institution, ECAI) által adott, a nyilvánosság számára hozzáférhető hitelminősítés formájában kifejezett hitelminőségi értékeléssel rendelkezik;
- b) amennyiben több ECAI kibocsátói és/vagy ECAI garanciavállalói minősítés is rendelkezésre áll, úgy a legjobb hitelminősítés elve érvényesül, vagyis a legjobb elérhető ECAI kibocsátói vagy garanciavállalói minősítés alkalmazandó. Amennyiben a hitelminőségi követelmények teljesülését ECAI garanciavállalói minősítés alapján állapítják meg, a garanciának meg kell felelnie az elfogadható garancia EKB/2011/14 iránymutatás I. mellékletének 6.3.2. szakasza c) pontja i–iv. alpontjában rögzített jellemzőinek;
- c) amennyiben az elfogadott ECAI által a kibocsátóra vagy a garanciavállalóra vonatkozóan adott hitelminősítés nem felel meg az eurorendszer harmonizált hitelminősítő rendszerében legalább a 3-as hitelminőségi szintnek, úgy a forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok csak akkor minősülnek elfogadhatónak, ha azokat valamely pénzügyi támogatási program keretében euroövezeti tagállamok központi kormányzata bocsátotta ki vagy teljes mértékben garantálja, és azok tekintetében a Kormányzótanács az EKB/2014/31 iránymutatás ⁽²⁾ 8. cikke alapján az eurorendszer hitelminőségi küszöbének alkalmazását felfüggesztette;
- d) valamely folyamatban levő pénzügyi támogatási program felülvizsgálata esetén a PSPP szerinti vásárlások céljára való elfogadhatóság felfüggesztésre kerül, és csak a felülvizsgálat kedvező kimenete esetén folytatódik.

(3) A PSPP szerinti vásárlások céljára való elfogadhatóság érdekében az (1)–(2) bekezdés szerinti, hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknak az érintett eurorendszerbeli központi bank általi megvásárlásuk időpontjában legalább 2 éves, és legfeljebb 30 éves fennmaradó futamidővel kell rendelkezniük. A zökkenőmentes végrehajtás megkönnyítése érdekében a 30 év és 364 napos fennmaradó futamidővel rendelkező forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a PSPP keretében elfogadhatónak minősülnek. A nemzeti központi bankok a nemzetközi szervezetek és multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok helyettesítő vásárlását is végzik, amennyiben a központi kormányzatok és az elismert ügynökségek által kibocsátott forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból vásárolni tervezett összegeket nem lehet elérni.

(4) Az eurorendszerbeli központi bankok rendkívüli körülmények között javasolhatnak a Kormányzótanácsnak a joghatóságuk alá tartozó területen található, közösségi tulajdonban levő nem pénzügyi vállalatokat a helyettesítőként vásárolandó forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátóiként, amennyiben a joghatóságuk alá tartozó területen a központi kormányzat vagy elismert ügynökségek által kibocsátott forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból vásárolni tervezett összeget nem lehet elérni. A javasolt közösségi tulajdonban levő nem pénzügyi vállalatoknak legalább mindkét alábbi feltételnek meg kell felelniük:

- az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾ meghatározott „nem pénzügyi vállalatnak” kell lenniük,
- a 3603/93/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 3. cikkének értelmében vett „közszektorbeli” szervezetnek kell lenniük.

⁽¹⁾ 2011. szeptember 20-i EKB/2011/14 iránymutatás az eurorendszer monetáris politikai eszközeiről és eljárásairól (HL L 331., 2011.12.14., 1. o.).

⁽²⁾ 2014. július 9-i EKB/2014/31 iránymutatás az eurorendszer refinanszírozási műveleteivel és a fedezetek elfogadhatóságával kapcsolatos további átmeneti intézkedésekről és az EKB/2007/9 iránymutatás módosításáról (HL L 240., 2014.8.13., 28. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. május 21-i 549/2013/EU rendelete az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 1993. december 13-i 3603/93/EK rendelete a Szerződés 104. cikkében és a 104b. cikke (1) bekezdésében említett tilalmak alkalmazásához szükséges fogalmak meghatározásáról (HL L 332., 1993.12.31., 1. o.).

A Kormányzótanács általi jóváhagyást követően az ilyen euroövezetben található, közösségi tulajdonban levő nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott, euróban denominált forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek megfelelnek i. az eurorendszer hitelműveletei céljára a forgalomképes eszközökre vonatkozó elfogadhatósági feltételeknek az EKB/2011/14 iránymutatás I. melléklete 6.2.1. szakaszában foglaltak szerint; és ii. a (2) és a (3) bekezdés követelményeinek, a PSPP keretében helyettesítőkénti vásárlás céljára elfogadhatónak minősülnek.

(5) Főszabály szerint a betéti rendelkezésre állás kamatlába fölötti, lejáratig számítottan negatív hozamú (vagy ún. „yield to worst”), nominális forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlása megengedett.

4. cikk

A vásárlások végrehajtására vonatkozó korlátozások

(1) Az elfogadható értékpapírok piaci ára kialakulásának lehetővé tétele érdekében nem megengedett az újonnan kibocsátott vagy egyszerűsített kibocsátás részét képező értékpapír, továbbá az olyan forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlása, amelyek fennmaradó futamideje időben – akár előtte, akár utána – közel esik a kibocsátandó forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejáratához, a Kormányzótanács által meghatározandó időszak alatt (tilalmi időszak). Szindikálás esetén a szóban forgó tilalmi időszakot a kibocsátás előtt „lehetőség szerinti” alapon kell tiszteletben tartani.

(2) A pénzügyi támogatási program keretében euroövezeti tagállamok központi kormányzata által kibocsátott vagy teljes mértékben garantált hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében a PSPP keretében történő vásárlások időszaka a program minden egyes felülvizsgálatának kedvező kimenetele után főszabályként két hónapra korlátozott, kivéve, ha az ilyen időszak előtt a vásárlások felfüggesztését vagy az ilyen időszak után és a következő felülvizsgálat kezdetéig a vásárlások folytatásának felfüggesztését indokoló rendkívüli körülmények állnak fenn.

5. cikk

Vásárlási korlátok

(1) A 3. cikk fenntartásával a PSPP keretében a 3. cikkben rögzített feltételeknek megfelelő forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra az eurorendszerbeli központi bankok összes portfólióiban szereplő állományának konszolidálását követően nemzetközi értékpapír-azonosító számonként alkalmazandó kibocsátási részesedési küszöb vonatkozik. A küszöb a vásárlások első hat hónapjára 25 %-ban kerül rögzítésre, majd azt a Kormányzótanács később felülvizsgálja.

(2) A 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében eltérő kibocsátási részesedési küszöb alkalmazandó.

(3) A PSPP keretében a kibocsátó forgalomban levő értékpapírai 33 %-ának megfelelő összesített korlát vonatkozik valamennyi elfogadható forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra a 3. cikkben meghatározott futamidők tekintetében, az eurorendszerbeli központi bankok összes portfólióiban szereplő állományának konszolidálását követően.

6. cikk

A portfóliók felosztása

(1) A PSPP céljára elfogadható, megvásárolt forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összértékéből 12 %-ot az elfogadható nemzetközi szervezetek és multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott értékpapírokban, 88 %-ot pedig elfogadható központi kormányzatok és elismert ügynökségek által kibocsátott értékpapírokban kell megvásárolni. Ezt a felosztást a Kormányzótanács felülvizsgálhatja. Az elfogadható nemzetközi szervezetek és multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlását csak az NKB-k végzik.

(2) Az NKB-k részesedése a PSPP céljára elfogadható forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlásának teljes piaci értékében 92 %-ot tesz ki, a fennmaradó 8 %-ot az EKB vásárolja meg. A vásárlások országok közötti megosztása a KBER Alapokmányának 29. cikkében említett, az EKB tőkéjének jegyzésére vonatkozó kulcsnak megfelelően történik.

(3) Az eurorendszerbeli központi bankok a PSPP keretében vásárolandó forgalomképes hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok felosztása tekintetében specializációs rendszert alkalmaznak. A Kormányzótanács lehetővé teszi a specializációs rendszertől való eseti eltéréseket, amennyiben objektív megfontolások akadályozzák e rendszer megvalósítását vagy az eltérést a PSPP általános monetáris politikai célkitűzéseinek elérése érdekében egyébként célszerűvé teszik. Így különösen minden NKB a saját országa kibocsátóinak elfogadható értékpapírjait vásárolja meg. Az elfogadható nemzetközi szervezetek és multilaterális fejlesztési bankok által kibocsátott értékpapírokat valamennyi NKB megvásárolhatja. Az EKB valamennyi ország központi kormányzata és elfogadható ügynökségei által kibocsátott értékpapírokat vásárol.

*7. cikk***Elfogadható partnerek**

A PSPP céljára az alábbiak minősülnek elfogadható partnernek:

- a) az EKB/2011/14 iránymutatás I. mellékletének 2.1. szakasza szerinti, az eurorendszer monetáris politikai műveleteiben való részvételre vonatkozó elfogadhatósági feltételeknek megfelelő szervezetek; és
- b) minden egyéb partner, amelyet az eurorendszerbeli központi bankok az euróban denominált befektetési portfólióik befektetése céljára igénybe vesznek.

*8. cikk***Átláthatóság**

- (1) Az eurorendszer hetente közzéteszi a PSPP keretében tartott értékpapírok összesített könyv szerinti értékét a heti konszolidált pénzügyi kimutatásaihoz kapcsolódó megjegyzésekben.
- (2) Az eurorendszer havonta közzéteszi a PSPP-állományai súlyozott átlagos fennmaradó futamidejét a kibocsátó rezidens országa szerint, a többi kibocsátótól elkülönítve a nemzetközi szervezeteket és a multilaterális fejlesztési bankokat.
- (3) A PSPP keretében tartott értékpapírok könyv szerinti értékét az EKB honlapján a nyíltpiaci műveletek között hetente közzéteszik.

*9. cikk***Értékpapír-kölcsönzés**

A PSPP hatékonyságának biztosítása érdekében az eurorendszer a PSPP keretében vásárolt értékpapírokat hozzáférhetővé teszi kölcsönzés céljára, a repóügyleteket is beleértve.

*10. cikk***Záró rendelkezés**

Ez a határozat az EKB honlapján történő közzétételét követő napon lép hatályba. Ezt a határozatot 2015. március 9-től kell alkalmazni.

Kelt Nicosiában, 2015. március 4-én.

az EKB elnöke
Mario DRAGHI
